

Ketterä kaupunki – Dwellers in agile cities
Osahanke 5 Innovative design

ARY 29.11.2016

Jyrki Tarpio
tekn. tri, arkkitehti SAFA

S P 5 i n n o v a t i v e d e s i g n

- T E K I J Ä T J A T E E M A T :

PARTICIPATION

Markku Hedman

Osahankkeen vastuullinen johtaja
Professori, arkkitehti SAFA

DIGITALIZATION

Anna Helamaa

Tohtorikoulutettava, arkkitehti SAFA

SHARED SPACES

Katja Maununaho

Tohtorikoulutettava, arkkitehti SAFA

(MULTI)CULTURAL VARIABLES

Sini Saarimaa

Tohtorikoulutettava, arkkitehti SAFA

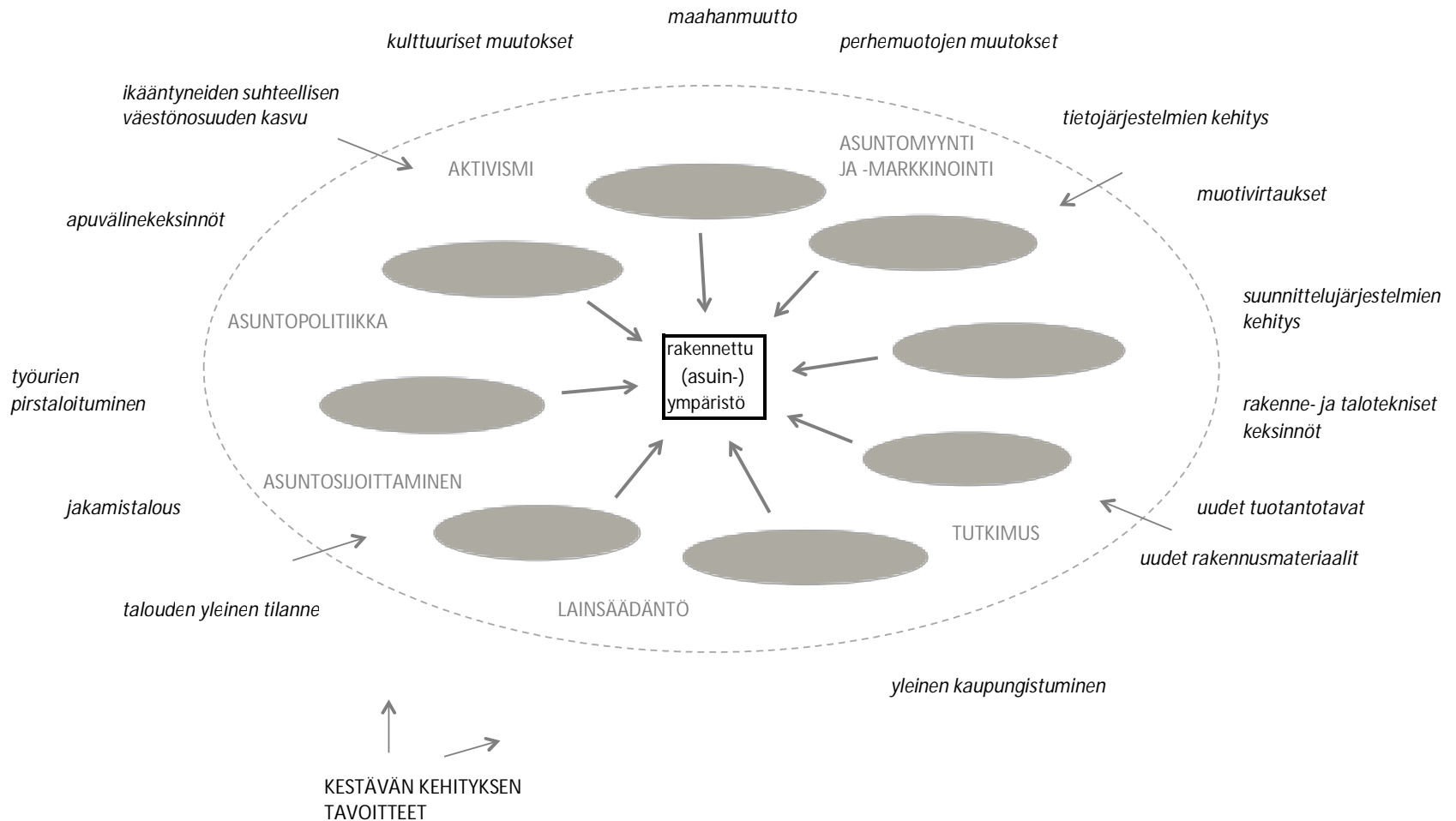
Jyrki Tarpio

Tutkijatohtori, osahankkeen projektipäällikkö
Tekn. tri, arkkitehti SAFA

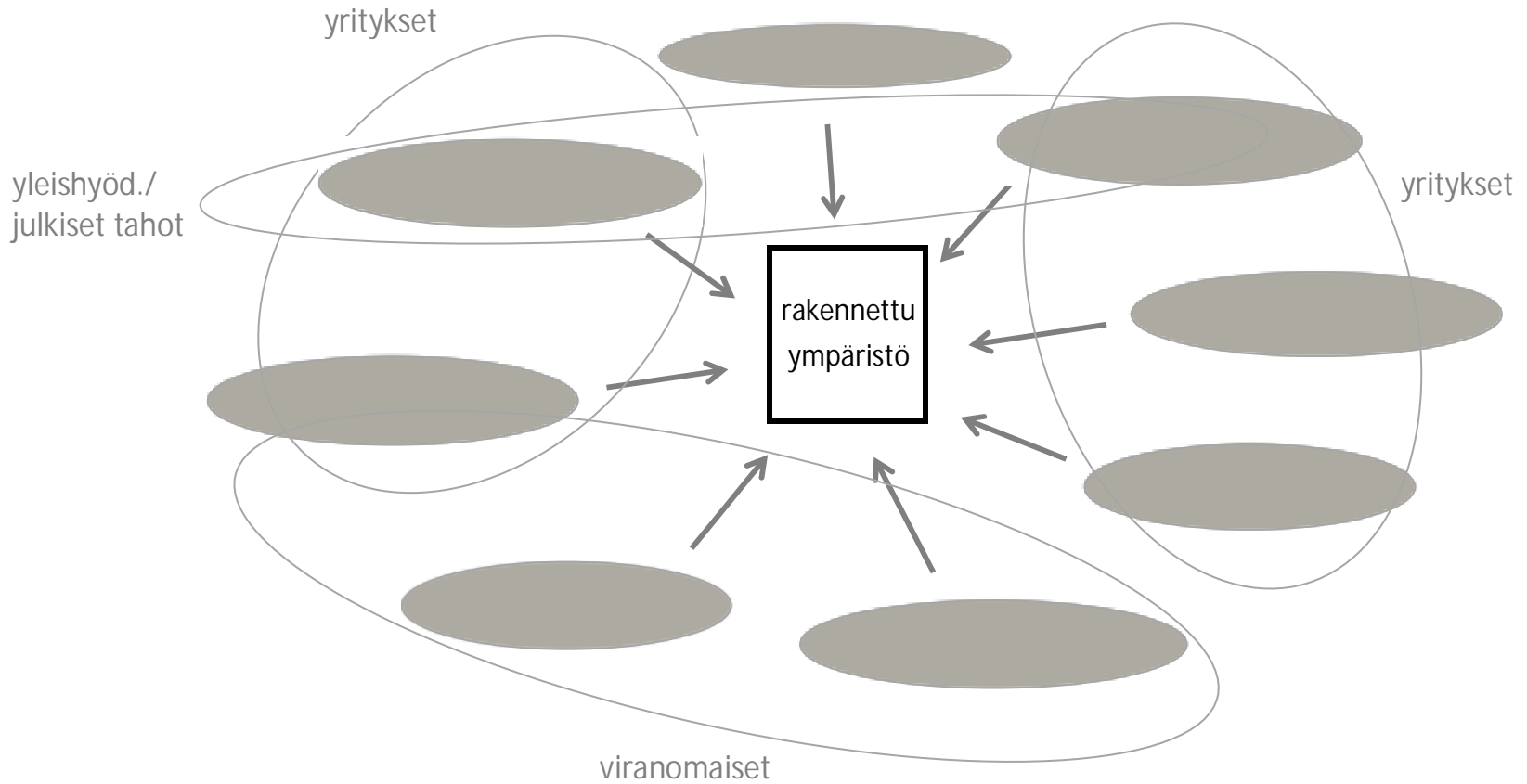
FLEXIBILITY

SP5:n toiminnan aluksi: KONTEKSTIN HAHMOTTAMINEN

RAKENNETUN YMPÄRISTÖN MUODOSTUMISEEN VAIKUTTAVIA
TOIMIJATAHOJA JA MUUTOSTEKIJÖITÄ:
(kaavio JT, elokuu 2016)

KESKEISET TOIMIJATAHOT

à haastatellaan näitä syksyllä 2016

SP5:n toimintaa vuonna 2016:

Kontekstin hahmottamista &
osallistuminen SP4:n järjestämiin
yhteisöasumisen työpajoihin

à elokuu

Asiantuntijahaastattelut (14 kpl)

à syyskuu-marraskuu

Haastattelujen purku &
kansainväliset case studyt

à loka-joulukuu

(Artikkeli aiheesta

à alkuvuosi 2017)

*(Arkkitehtiopiskelijoiden harjoitustyö
asuntosuunnittelun ammattikurssilla*

à loka-joulukuu)

S P 5 i n n o v a t i v e d e s i g n

- TEORIA TAUSTALLA:

FRAME = **SPACE** + **SETTING**
(tila) (toimintaympäristö)

FRAME

≈ ketterän asumisen raamit

SPACE
(tila)

SETTING
(toimintaympäristö)

asukkaan vaikuttajuus

asumisen tilaratkaisut

rakennuttamisen tapa

hallintamuoto (asunnot / yhteistilat / muut tilat)

työskentelyn tilaratkaisut

rakentamisen tapa

joustavuutta tuottava tilallinen logiikka

asukkaan rooli rakentamisprosessissa

palvelut kotona / kotitalossa

rakenne- tai talotekniset erityisvaatimukset

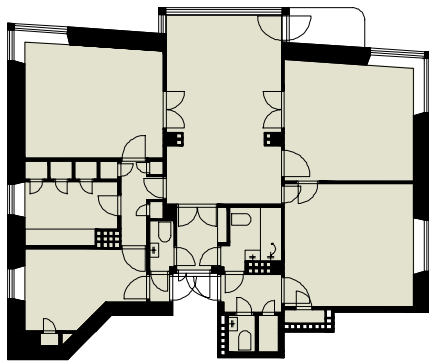
rakentamisen rahoitus

asumisen taloudellinen perusta

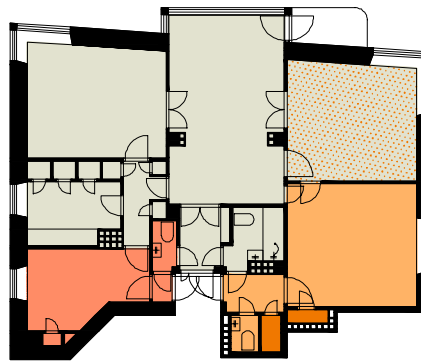
sama space mutta eri setting à käyttömahdollisuudet muuttuvat

esimerkki ketterästä framesta:

MONIREITTITYYPPINEN "TÖÖLÖLÄISASUNTO" / MUUTOKSIA TILOJEN HALLINTAMUODOISSA

OMISTUSASUNTO,
KOKONAAN OMASSA KÄYTÖSSÄ

ALIVUOKRALAINEN
(tsto)

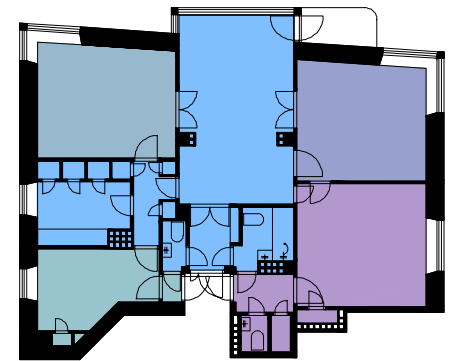
ALIVUOKRALAINEN
(asunto)

PÄÄOSA TILOISTA OMASSA KÄYTÖSSÄ,
OSA TILOISTA ALIVUOKRATTU

V1 - V4
YHTEISKÄYTTÖ

VUOKRALAINEN 4

VUOKRALAINEN 3

VUOKRALAINEN 2

VUOKRALAINEN 1

TILAT VUOKRATTU NELJÄLLE KÄYTTÄJÄLLE

SPACE (tila)

SETTING (toimintaympäristö)

“TÖÖLÖLÄISASUNTOJEN TALO”

asukkaan vaikuttajuus

suunnittelijana (a: piirtää itse, b: koostaa annetuista osista)

rakennuttajana

rakentajana (tee-se-itse)

valikosta valitsijana

kokonaisuuteen vaikuttajana

rakennuttamisen tapa

myytäväksi rakennuttaminen

omaan omistukseen vuokrattavaksi rakennuttaminen

itselle rakennuttaminen (a: yksin, b: ryhmässä)

rakentamistapa

yksi prosessi

monivaiheinen toteutus (esim. support/infill -tyyppisesti)

“RYHMÄSIIVUTALORIVI”

asukkaan rooli rakentamisprosessissa

asukas rakennuttajana (a: yksin, b: ryhmässä)

asukas osarakennuttajana (esim. uusloft)

asukas rakennuksen ja/tai asunnon sisältöön vaikuttajana

rakentamisen rahoitus

grynderi

vuokraajajäritys

asukas

yhteiskunta

asumisen taloudellinen perusta

omat tulot

asumistuki

yhteiskunnan muu kompensatio

asumisen tilaratkaisut

erillinen yksityinen asunto

pääosa asunnosta omaa tilaa / osin käytössä myös muiden kanssa jaettua asuintilaa

soluasuntohalli (varsin vähän omaa tilaa / melko paljon yhteistä tilaa)

työskentelyn tilaratkaisut

työnteon paikka asunnosta erillään

erillinen työhuone asunnon läheisyydessä

työhuone asunnon sisällä / asuntoon yhdistyen

työnteon paikka asunnon sisällä osana muuta tilaa

työskentelyyn liittyviä kalusteita asunnossa

hallintamuoto (asunnot / yhteistilat / muut tilat)

yksi omistaja koko rakennuksella (kiinteistö)

asunnot osakekokonaisuuksia asunto-osakeyhtiössä

kaikki huoneet omia osakkeita asunto-osakeyhtiössä

asuntojen päätilojen omistus - lisähuoneiden vuokraus

tietyjen tilojen etuoikeusvuokraus

??? leasehold ???

??? Baugemeinschaft (Saksa) ???

??? osuuskunta - Baugeossenschaft (Sveitsi) ???

palvelut kotona/kotitalossa

hoiva ja huolenpito

avustajapalvelu

kuntoutus

ruokapalvelu

asunnon siivous

lastenhoito

yleisten tilojen siivous

piha-alueiden hoito

jätehuolto

rakenne- tai talotekniset erityisvaatimukset

talotekniikan reititys monia tilaratkaisuja mahdollistavaksi

pitkät jännevalit

kantavien seinien aukotusmahdollisuudet

asuntokohtaiset vs. yhteiset talotekniikkakeskukset

joustavuutta tuottava tilallinen logiikka

kytköhuoneet

muuntoalut

moduulisuutta

avotila

monireitittisyys

halli ja huoneet

ytimestä kasvaminen

jaetut tilat

S P 5 i n n o v a t i v e d e s i g n

- T A R K A S T E L U N M I T T A K A A V A T :

KAAVOITUS

KORTTELI / RAKENNUS

ASUNTO

Case 1: Palveluintensiivinen asuminen

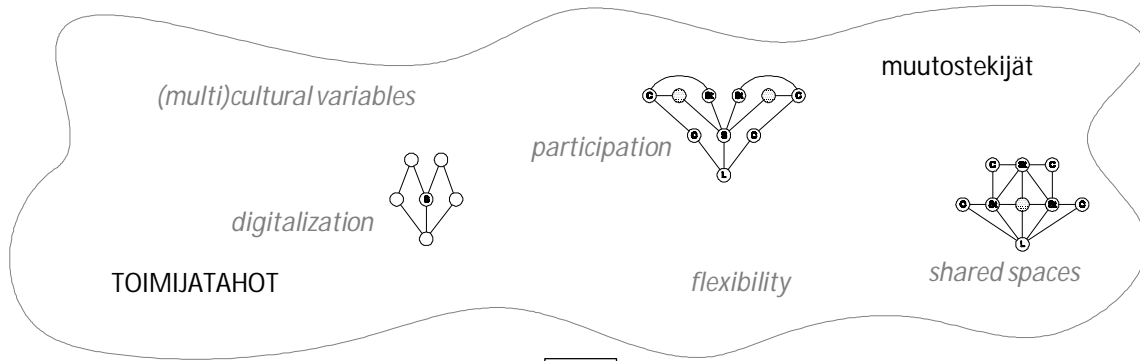
- Kumppaneina SP2 ja Tampereen vanhuspalveluyhdistys, kortteli Hervantaan.
- Tehostetun palveluasumisen ratkaisut normaalin asumisen kanssa samassa korttelissa.
- *Harjoitustyö asuntosuunnittelun ammattikurssilla: "WHOLE LIFE HOUSING – Age diverse living in Hervanta"*

Case 2: Karkean tason joustavuus

- Kumppanina Sato Oyj, kortteli Helsingin Oulunkylään.
- Konvertoitavissa oleva autopaikoitustalo (voidaan muuttaa osin asumiskäyttöön tai purkaa kokonaan ja korvata asuinrakennuksella).
Myös hienovaraisemman tason joustavuusratkaisut harkinnassa.

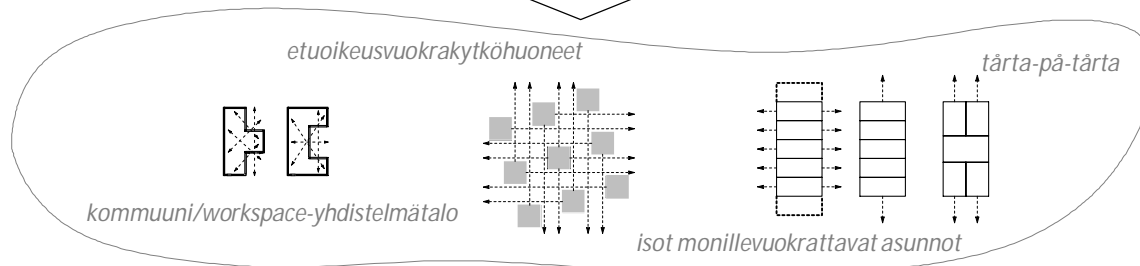
Case 3: Kohtuuhintainen asuminen

- Kumppanina ARA.
- Tarkoitus tuottaa useita konsepteja ja näkökulmia, alustavasti mukana mm. "maximum space with minimum costs".

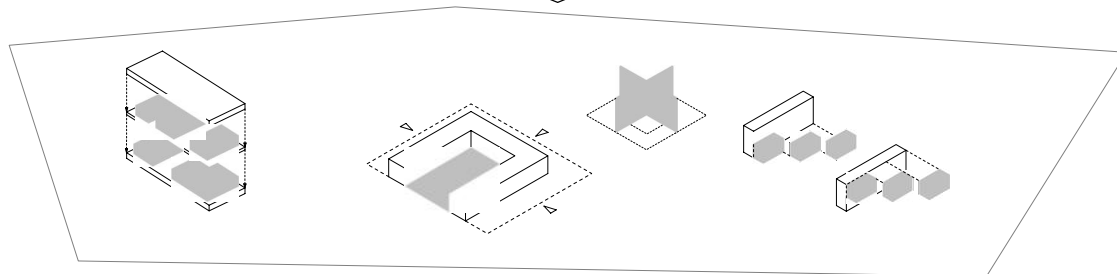
Konteksti

7 - 1 2 / 2 0 1 6

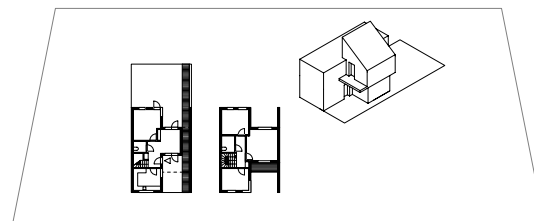
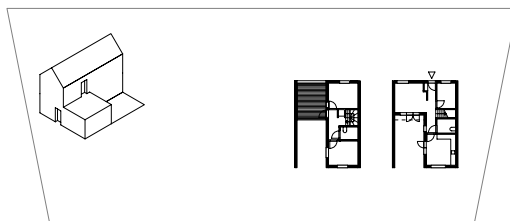
FRAME-konseptit

1 - 6 / 2 0 1 7

FRAME-mallit

7 - 1 2 / 2 0 1 7

FRAME-sovellukset

1 - 6 / 2 0 1 8